

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, Facultatea de Litere
Asociația Culturală „A. Philippide”, Iași

COLOCVIUL INTERNAȚIONAL

G. IVĂNESCU – 100 DE ANI DE LA NAȘTERE

PROGRAM

Iași, 1-2 noiembrie 2012

Joi, 1 noiembrie 2012
Orele 9.00-13.30
Aula Filialei din Iași a Academiei Române

Deschiderea lucrărilor Colocviului

9.00-9.30: Alocuțiuni

Acad. Bogdan C. SIMIONESCU, Președinte al Filialei din Iași a Academiei Române
Acad. Marius SALA, Vicepreședinte al Academiei Române
Prof. dr. Vasile IȘAN, Rector al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Prof. dr. Codrin-Liviu CUȚITARU, Decan al Facultății de Litere, Universitatea
„Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Moderator: prof. dr. Eugen MUNTEANU, Director al Institutului de Filologie
Română „A. Philippide”, Iași

9.30-10.00: Prelegere inaugurală

Prof. dr. Eugen MUNTEANU, *Ivănescu, omul și intelectualul*

10.00-11.30: Comunicări în plen

10.00-10.30: Prof. dr. doc. Gavril ISTRATE (Universitatea „Alexandru Ioan
Cuza”, Iași, România), *G. Ivănescu, profesor*

10.30-11.00: Prof. dr. Vasile ȚĂRA (Universitatea de Vest, Timișoara, România),
Direcția ivănesciană în cercetarea limbii române literare

11.00-11.30: CS I dr. Carmen-Gabriela PAMFIL (Institutul de Filologie Română
„A. Philippide”, Iași, România), *Concepția lingvistică a lui G. Ivănescu*

11.30-12.00: Pauză de cafea

12.00-13.00: *O carte care ar fi trebuit să facă epocă*, dezbateri pe marginea
volumului recent apărut: Gheorghe Ivănescu, *Problemele capitale ale vechii
române literare*, Ediția a II-a revizuită. Îngrijirea textului, bibliografie, indici,
notă asupra ediției de Eugen Munteanu și Lucia Gabriela Munteanu,
Postfață de Eugen Munteanu, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan
Cuza”, 2012. Participanți: prof. dr. Gh. CHIVU, prof. dr. Stelian
DUMISTRĂCEL, prof. dr. Vasile ȚĂRA, CS I dr. Carmen-Gabriela PAMFIL,
prof. dr. Ioan OPREA, prof. dr. Andrei HOIȘIE, prof. dr. Eugen
MUNTEANU, dr. Lucia-Gabriela MUNTEANU.

13.00-14.00: Lansarea volumului *Lucrările Colocviului Internațional „Eugeniu Coșeriu
– 90 de ani de la naștere”* (Iași-Bălți, 27–29 iulie 2011). Număr special al
„Anuarului de lingvistică și istorie literară”, t. LI/2011, București, Editura
Academiei Române, 2012. Vor vorbi: prof. dr. Mircea BORCILĂ, prof. dr.
Stelian DUMISTRĂCEL, lect. dr. Cristinel MUNTEANU.

14.00 -15.30: Pauză de masă

Joi, 1 noiembrie 2012
Orele 15.30-19.30
Aula Filialei din Iași a Academiei Române

C o m u n i c ă r i p e s e c ți u n i **Evocări ale personalității lui G. Ivănescu**

Moderator: Prof. dr. Vasile FRĂȚILĂ
Secretar: CS II dr. Florin-Teodor OLARIU

- 15.30-16.00:** Conf. dr. Noemi BOMHER (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România), *Întâlnirea cu profesorul Ivănescu*
- 16.00-16.30:** CS I dr. Maria PURDELA SITARU (Institutul de Cercetări Socio-Umane „Titu Maiorescu”, Timișoara, România), *Contribuția lui G. Ivănescu la formarea și dezvoltarea cercetării umaniste timișorene*
- 16.30-17.00:** Lect. dr. Maria ALDEA (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, România), *Profesorul G. Ivănescu. O evocare*

17.00-17.30: Pauză de cafea

- 17.30-18.00:** Prof. dr. Vasile FRĂȚILĂ (Universitatea de Vest, Timișoara, România), *G. Ivănescu, momentul Timișoara*
- 18.00-18.30:** Prof. dr. Corneliu DIMITRIU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România), *Cum l-am cunoscut pe profesorul G. Ivănescu*
- 18.30-19.00:** Drd. Diana-Sorina BODIA (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România), *Beatae memoriae. G. Ivănescu și Petru Caraman, o prietenie adevărată*
- 19.00-19.30:** Prof. dr. Wolfgang DAHMEN (Friedrich-Schiller-Universität, Jena, Germania), *La réception de l'oeuvre de G. Ivănescu en Allemagne*

20.00: Cocteil (Grădina Institutului de Chimie Macromoleculară „Petru Poni”, Iași, Aleea Ghica Vodă, nr. 41 A)

Joi, 1 noiembrie 2012
Orele 15.30-19.35
Sala mică a Filialei din Iași a Academiei Române

**Comunicări pe secțiuni
Exegeze ale operei lui G. Ivănescu.**

Limbaj și comunicare, lingvistică generală și comparată, filosofia limbajului

Moderator: Prof. dr. Ioan OPREA
Secretar: CS dr. Dinu MOSCAL

- 15.30-15.55:** Prof. dr. Ioana COSTA (Universitatea din București, România), *Ivănescu, indo-europenist*
- 15.55-16.20:** Lect. drd. Marina VRACIU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România), *O încercare de „reconstrucție”: dialogul profesorului G. Ivănescu cu lingvistica slavă și cu slavistii*
- 16.20-16.45:** Dr. Liviu BORDAȘ (Special Centre for Sanskrit Studies, „Jawaharlal Nehru” University, New Delhi, India), *G. Ivănescu as a Sanskrit scholar and the academic Indology in Romania*
- 16.45-17.10:** Lect. dr. Iulia NICA (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România), *Probleme de lingvistică romanică la G. Ivănescu*

17.10-17.30: Pauză de cafea

- 17.30-17.55:** Prof. dr. Mircea BORBILĂ (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, România), *Contribuția lui G. Ivănescu la întemeierea integralismului lingvistic european*
- 17.55-18.20:** Prof. dr. Petru IOAN (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România), *Puncte de rezistență și false atuuri în tentativa de aducere a lingvisticii în acord cu logica și stilistica*
- 18.20-18.45:** CS I dr. Ioan OPREA (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *Nivelele și normele limbii. Complementaritatea necesară Ivănescu – Coșeriu*
- 18.45-19.10:** Prof. dr. Adrian PORUCIUC (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România), *Fenomenul indo-european în viziunea lui Ivănescu*
- 19.10-19.35:** Dr. Cătălin NICOLAU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România), *Principii ale cercetării istoriei limbii la G. Ivănescu*
- 20.00: Cocteil** (Grădina Institutului de Chimie Macromoleculară „Petru Poni”, Iași, Aleea Ghica Vodă, nr. 41 A)

Vineri, 2 noiembrie 2012
Orele 9.00-10.30
Aula Filialei din Iași a Academiei Române

9.00-10.30: Comunicări în plen

9.00-9.30: Prof. dr. Luminița FASSEL (Wuppertal, Germania), *G. Ivănescu, reformator al lingvisticii românești*

9.30-10.00: Prof. dr. Gheorghe CHIVU, m.c. al Academiei Române (Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”, București, România), *Dialectele literare în concepția lui G. Ivănescu și I. Gheție*

10.00-10.30: Prof. dr. acad. Michael METZELTIN (Universitat Wien, Austria), *Specificitatea tipologica a limbii romane*

Vineri, 2 noiembrie 2012

Orele 10.30-14.10

Aula Filialei din Iași a Academiei Române

C o m u n i c ă r i p e s e c ți u n i

Exegeze ale operei lui G. Ivănescu.

a) Gramatică

b) Istoria limbii

Moderator: Prof. dr. Rodica NAGY

Secretar: CS III dr. Elena TAMBA

10.30-10.50: Prof. dr. Sergiu DRINCU (Universitatea „Tibiscus”, Timișoara, România), *Aspectul verbal în limba română în concepția lui G. Ivănescu*

10.50-11.10: Prof. dr. Rodica NAGY (Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, România), *Sintaxa lui G. Ivănescu: sugestii pentru o interpretare nedogmatică*

11.10-11.30: Conf. dr. Dumitru NICA (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România), *Gramatica și logica în concepția lui G. Ivănescu*

11.30-11.50: Mast. Elena Adela DRĂGUȚOIU (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, România), *Complementul prepozițional. Delimitări. Limitări*

11.50-12.10: CS dr. Dinu MOSCAL (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *Predicatul și problema verbului copulativ la G. Ivănescu*

12.10-12.30: Pauză de cafea

12.30-12.50: Prof. dr. Maria ILIESCU (Institut für Romanistik, Universität Innsbruck, Austria), *Din contribuțiile importante ale lui Ivănescu la istoria limbii române*

12.50-13.10: Prof. dr. Mihaela SECRIERU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România), *Contribuția lui G. Ivănescu la dezvoltarea sintaxei românești*

13.10-13.30: Asist. drd. Roxana-Iuliana POPESCU (Universitatea „Vasile Alecsandri”, Bacău, România), *Correspondența logico-lingvistică dintre propozițiile subordonate și părțile de propoziție*

13.30-13.50: Drd. Elena VIERU (Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, România), *G. Ivănescu, istoria limbii – o istorie a românilor*

13.50-14.10: CS III dr. Elena TAMBA (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *Modelul de analiză morfosintactică pentru limba română la G. Ivănescu*

14.10-15.30: Pauză de masă

Vineri, 2 noiembrie 2012

Orele 10.30-14.00

Sala mică a Filialei din Iași a Academiei Române

C o m u n i c ă r i p e s e c ți u n i

Exegeze ale operei lui G. Ivănescu.

Fonetică, fonologie, dialectologie

Moderator: Prof. dr. Zamfira MIHAIL

Secretar: CS II dr. Luminița BOTOȘINEANU

- 10.30-10.50:** Prof. dr. Adrian TURCULEȚ (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România), *G. Ivănescu și unele probleme teoretice ale foneticii*
- 10.50-11.10:** Conf. dr. Nistor BARDU (Universitatea „Ovidius”, Constanța, România), *Aromâna și conceptul de **dialect literar** sau de **limbă literară a unui dialect** în viziunea lui G. Ivănescu*
- 11.10-11.30:** Mast. Ioana MARUȘCA (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, România), *Din lexicul de pe Valea Barcăului*
- 11.30-11.50:** CS II dr. Florin-Teodor OLARIU (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *Elemente de sociolingvistică în scrierile lui G. Ivănescu*
- 11.50-12.10:** Asist. dr. Petronela SAVIN (Universitatea „Vasile Alecsandri”, Bacău, România), *G. Ivănescu. Preocupări pe terenul etnolingvisticii*

12.10-12.30: Pauză de cafea

- 12.30-12.45:** Prof. dr. Zamfira MIHAIL (Institutul de Studii Sud-Est Europene, București, România), *Aspecte etnolingvistice în scrierile lui G. Ivănescu*
- 12.45-13.00:** CS I dr. Eugen BELTECHI (Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca, România), *G. Ivănescu: note bănățene*
- 13.00-13.15:** Conf. dr. Alexei CHIRDEACHIN (Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Chișinău, Republica Moldova), *Considerații cu privire la structuri fonetico-fonologice compuse în viziunea lui G. Ivănescu, în contextul dezvoltării lingvisticii*
- 13.15-13.30:** CS II dr. Luminița BOTOȘINEANU (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *Fonetica generală în concepția lui G. Ivănescu: pagini inedite*
- 13.30-13.45:** Prof. dr. Vladimir ZAGAEVSCHI (Universitatea de Stat, Chișinău, Republica Moldova), *Aspecte privind trecerea verbelor de la o conjugare la alta în graiurile moldovenești*
- 13.45-14.00:** Conf. dr. Aida TODI (Universitatea „Ovidius”, Constanța, România), *G. Ivănescu și problema neologismelor*

14.00 -15.30: Pauză de masă

Vineri, 2 noiembrie 2012

Orele 10.30-12.10

Biblioteca Filialei din Iași a Academiei Române

C o m u n i c ă r i p e s e c ți u n i
Exegeze ale operei lui G. Ivănescu.
Popular – literar în terminologiile românești

Moderator: Prof. dr. María Dolores SÁNCHEZ PALOMINO

Secretar: CS II dr. Laura MANEA

- 10.30-10.50:** Conf. dr. Simona GOICU-CEALMOF (Universitatea „Tibiscus”, Timișoara, România), *Concepția lui G. Ivănescu despre originea termenilor creștini românești*
- 10.50-11.10:** Drd. Ana BOBU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România), *Aspecte ale evoluției limbajului științific și tehnic în **Liturghia Sfântului Ioan Gură-de-Aur***

Atelier de lexicologie

Popular și științific în terminologia meteorologică a fenomenelor atmosferice
Diseminarea proiectului CNCS PN-II-ID-PCE-2011-3-0656 (2011-2014): Liviu APOSTOL, Alina BURSUC, Cristina CĂRĂBUȘ, Dan CHELARU, Mona CORODEANU, Cristina FLORESCU (director de proiect), Laura MANEA și Elena TAMBA, Florin-Teodor OLARIU

- 11.10-11.30:** CS I dr. Cristina FLORESCU (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *Terminologia românească meteorologică (științific vs popular) a stărilor atmosferice. Coordonate ale studiului lingvistic (studiu de caz: Laura MANEA, Elena TAMBA, Cristina CĂRĂBUȘ)*
- 11.30-11.50:** Prof. dr. Maria ILIESCU (Institut für Romanistik, Universität Innsbruck, Austria), *Etimologia cuvântului **lună** în limba română*
- 11.50-12.10:** Prof. dr. María Dolores SÁNCHEZ PALOMINO (Universidade da Coruña, Spania), *De 'calmazos' et 'bochornos': dénominations en espagnol et galicien*

12.10-12.30: Pauză de cafea

Vineri, 2 noiembrie 2012
Orele 15.30-18.45
Aula Filialei din Iași a Academiei Române

Comunicări pe secțiuni
Exegeze ale operei lui G. Ivănescu.
Stilistică, poetică, lingvistica textului, analiza discursului

Moderator: Prof. dr. Elena-Oana POPÂRDA
Secretar: CS drd. Ana-Maria PRISACARU

- 15.30-16.00:** Prof. dr. Elvira SOROHAN (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România), *Ivănescu și retorica polemicii academice*
- 16.00-16.25:** Dr. Ruxandra NECHIFOR (Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri”, Iași, România), *Despre stil și stilistică la G. Ivănescu și Dumitru Irimia*
- 16.25-16.50:** Dr. Lucia-Gabriela MUNTEANU (Școala Normală „Vasile Lupu”, Iași, România), *Concepția despre limbajul poetic la G. Ivănescu și Eugeniu Coșeriu*

16.50-17.30: Pauză de cafea

- 17.30-17.55:** Dr. Diana STOICA (Colegiul Național „Gheorghe Roșca Codreanu”, Bârlad, România), *G. Ivănescu și problema limbajului poetic*
- 17.55-18.20:** Prof. dr. Elena-Oana POPÂRDA (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România), *Omniprezența semnificației în concepția lingvistică a lui G. Ivănescu*
- 18.20-18.45:** Lect. dr. Cristinel MUNTEANU (Universitatea „Constantin Brâncoveanu”, Pitești, România), *Despre concepția stilistică a lui G. Ivănescu*

Vineri, 2 noiembrie 2012
Orele 15.30-18.50
Sala mică a Filialei din Iași a Academiei Române

C o m u n i c ă r i p e s e c ți u n i
Exegeze ale operei lui G. Ivănescu.
a) Istoria limbii române literare;
b) Lexicologie, etimologie, onomastică

Moderator: CS I dr. Cristina FLORESCU
Secretar: CS III dr. Mioara DRAGOMIR

- 15.30-15.50:** CS I dr. Gabriela HAJA (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *Evoluția dialectelor literare în concepția lui G. Ivănescu*
- 15.50-16.10:** Drd. Aura MOCANU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România), *Polemica Gheție – Ivănescu despre limba română literară*
- 16.10-16.30:** Conf. dr. Luminița VLEJA (Universitatea de Vest, Timișoara, România), *G. Ivănescu și lingvistica limbilor literare*
- 16.30-16.50:** CS III dr. Mioara DRAGOMIR (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Iași, România), *Interpretarea grafiei chirilice în viziunea lui G. Ivănescu*
- 16.50-17.10:** CS dr. Sabina ROTENSTEIN (Departamentul de Cercetare Interdisciplinară în Domeniul Științelor Umaniste, Iași, România), *Interpretări ale concepției ivănesciene despre limba literară în studiul onomasticii biblice*

17.10-17.30: Pauză de cafea

- 17.30-17.50:** Prof. dr. Rudolf WINDISCH (Universitat Rostock, Germania), *Cuvintele românești de origine latină în G. Ivănescu, **Istoria limbii române***
- 17.50-18.10:** CS I dr. Cristina FLORESCU (Institutul de Filologie Română n „A. Philippide”, Iași, România), *G. Ivănescu: etimologia cuvintelor limbii române în contextul cercetărilor actuale de romanistică*
- 18.10-18.30:** Prof. dr. Alin-Mihai GHERMAN (Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba-Iulia, România), *Etimologii controversate la G. Ivănescu*
- 18.30-18.50:** CS III dr. Daniela BUTNARU (Institutul de Filologie Română n „A. Philippide”, Iași, România), *Un text inedit de G. Ivănescu despre toponimia românească*

Comitetul de organizare a Colocviului:

Prof. univ. dr. Eugen Munteanu (co-președinț)

CS I dr. Carmen Pamfil

CS II dr. Luminița Botoșineanu (secretar)

CS III dr. Mioara Dragomir

CS I dr. Ofelia Ichim

CS III dr. Elena Tamba

Adrese utile:

Academia Română – Filiala Iași

B-dul Carol I, nr. 8, Iași

Tel./Fax: 40 232 211150

Institutul de Filologie Română „A. Philippide”

Str. T. Codrescu, nr. 2, Iași

Tel./Fax: 40 332 106508

eugenmunteanu@hotmail.com

carmenpamfil2008@yahoo.com

lumi.botosineanu@gmail.com

mioaradragomir_2006@yahoo.com

ofeliai2010@gmail.com

isabelle.tamba@gmail.com